

9.2.2015

B8-0142/2015

REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

iesniegts, noslēdzot debates par Komisijas priekšsēdētāja vietnieces/
Savienības augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos
paziņojumu,

saskaņā ar Reglamenta 123. panta 2. punktu

par humanitāro krīzi Irākā un Sīrijā, jo īpaši saistībā ar „Islāma valsti” (IS)
(2015/2559(RSP))

Elena Valenciano, Richard Howitt, Josef Weidenholzer, Ana Gomes, Vincent Peillon, Goffredo Maria Bettini, Nikos Androulakis, Gilles Pargneaux, Tonino Picula, Kati Piri, Nicola Caputo, Alessia Maria Mosca, Andi Cristea, Simona Bonafè, Viorica Dăncilă, Victor Negrescu, Marlene Mizzi, David Martin, Arne Lietz, Zigmantas Balčytis, Brando Benifei, Javi López
S&D grupas vārdā

Eiropas Parlamenta rezolūcija par humanitāro krīzi Irākā un Sīrijā, jo īpaši saistībā ar „Islāma valsti” (IS) (2015/2559(RSP))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Irāku un Sīriju,
  - ņemot vērā Ārlietu padomes secinājumus par Irāku un Sīriju, jo īpaši 2014. gada 15. decembrī pieņemtos secinājumus,
  - ņemot vērā Eiropadomes 2014. gada 30. augusta secinājumus par Irāku un Sīriju,
  - ņemot vērā Komisijas priekšsēdētāja vietnieces / Savienības augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos paziņojumus par Irāku un Sīriju,
  - ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes Rezolūcijas Nr. 2139 (2014), 2165 (2014) un 2170 (2014), kā arī Cilvēktiesību padomes Rezolūciju S-22/1,
  - ņemot vērā ANO 2014. gada 14. novembra ziņojumu „Baiļu varā — dzīve Sīrijā, kurā valda ISIS”, ko sagatavojusi Neatkarīgā starptautiskā izmeklēšanas komisija Sīrijas Arābu Republikas jautājumā,
  - ņemot vērā ANO ģenerālsekretāra paziņojumus par Irāku un Sīriju,
  - ņemot vērā 2014. gada 5. septembrī NATO samitā pieņemto deklarāciju,
  - ņemot vērā 2013. gada 24. jūnijā pieņemtās ES pamatnostādnes par reliģijas vai ticības brīvības veicināšanu un aizsardzību,
  - ņemot vērā 2014. gada 15. septembra Parīzes starptautiskās konferences par mieru un drošību Irākā pieņemtos secinājumus,
  - ņemot vērā partnerības un sadarbības nolīgumu (PSN) starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Irākas Republiku, no otras puses, un Parlamenta 2013. gada 17. janvāra rezolūciju par ES un Irākas partnerības un sadarbības nolīgumu¹,
  - ņemot vērā Reglamenta 123. panta 2. punktu,
- A. tā kā pašreizējā vardarbīgā krīze Sīrijā ir izraisījusi līdz šim nepieredzēta apmēra humanitāru katastrofu, kurā tika nogalināti vairāk nekā 200 000 cilvēku, no kuriem lielākā daļa bija civiliedzīvotāji, un vairāk nekā 7,6 miljoni pārvietoti valsts iekšienē, turklāt vairāk nekā 12,2 miljoniem Sīrijas iedzīvotāju ir ārkārtīgi nepieciešama palīdzība Sīrijas iekšienē; tā kā vairāk nekā 3,5 miljoni sīriešu ir pametuši savu valsti, dodoties

---

¹ Pieņemtie teksti, P7_TA(2013)0023.

galvenokārt uz Lībiju (1 160 468 bēgļi), Turciju (1 623 839), Jordāniju (621 773), Irāku (235 563) un Ēģipti / Ziemeļāfriku (160 772);

- B. tā kā humanitārā situācija Irākā turpina pasliktināties un vajadzības palielinās; tā kā vairāk nekā 5,2 miljoniem cilvēku steidzami ir nepieciešama humānā palīdzība un vairāk nekā 2,1 miljons irākiešu ir pārvietoti valsts iekšienē; tā kā 3,6 miljoni cilvēku dzīvo *IS* kontrolētās teritorijās un 2,2 miljoniem no viņiem steidzami nepieciešama palīdzība, un tā kā pieklūt šiem cilvēkiem ir jo īpaši sarežģīti; tā kā Irākā mitinās vairāk nekā 233 000 bēgļu no Sīrijas;
- C. tā kā Komisija reaģē uz humānajām vajadzībām, palīdzot valsts iekšienē pārvietotajiem irākiešiem un Irākas bēgļiem Jordānijā, Libānā un Turcijā, kā arī Sīrijas bēgļiem Irākā; tā kā 2014. gadā ES un tās dalībvalstis bija otrs lielākais humānās palīdzības sniedzējs, nodrošinot palīdzību EUR 163 miljonu apmērā; tā kā tika aktivizēts arī ES civilās aizsardzības mehānisms, lai veicinātu ātru palīdzības sniegšanu un speciālo zināšanu nonākšanu reģionā;
- D. tā kā organizācija „Islāma valsts” ir iekarojusi Irākas ziemeļrietumu daļas, tostarp Irākas otro lielāko pilsētu Mosulu, un tā kā tūlīt pēc tam ar nāvessodu tika sodīti Irākas iedzīvotāji, piemēroti šariata likumi to skarbākajā interpretācijā, tostarp piemēroti cietsirdīgi un necilvēcīgi sodi vīriešiem, sievietēm un bērniem, iznīcinātas šītu, sufiju, sunītu un kristiešu kulta vietas un svētnīcas un veikti citi nežēlīgi noziegumi pret civiliedzīvotājiem, kas jo īpaši skāra sievietes un bērnus;
- E. tā kā „Islāma valsts” Irākas un Sīrijas ziemeļos ir sākusi sistemātiskas etniskās tīrīšanas kampaņas, pastrādājot kara noziegumus, tostarp masveida nelikumīgu nogalināšanu un nolaupīšanu, pret etnisko un reliģisko minoritāšu pārstāvjiem; tā kā ANO jau ir ziņojusi par mērķtiecīgām slepkavībām, piespiešanu pāriet citā ticībā, nolaupīšanu, sieviešu tirdzniecību, sieviešu un bērnu paverdzināšanu, bērnu rekrutēšanu, lai izmantotu viņus kā pašnāvniekus–spridzinātājus, un seksuālu un fizisku izmantošanu un spīdzināšanu; tā kā *IS* vēršas pret kristiešu, jezīdu, turkmēņu, šabaku, kakaiešu, sābiešu un šītu kopienām, kā arī pret daudziem sunnītu musulmaņiem;
- F. tā kā Apvienoto Nāciju Organizācijas Augstais komisārs bēgļu jautājumos ir paziņojis, ka gandrīz 50 % no visiem sīriešiem ir zaudējuši savas mājas un 40 % bēgļu ir spiesti dzīvot ārkārtīgi nelabvēlīgos apstākļos; tā kā saskaņā ar ANO datiem trīs no četriem sīriešiem dzīvo nabadzībā un bezdarba līmenis pārsniedz 50 %; tā kā divas trešdaļas sīriešu bēgļu Jordānijā dzīvo apstākļos, kas ir zem nabadzības robežas, un 55 % bēgļu Libānā mīt dzīvošanai nepiemērotās patvertnēs; tā kā uzņēmējās valstīs bēgļi arvien biežāk cieš no vardarbības un diskriminācijas;
- G. tā kā Tuvajos Austrumos ir iestājusies barga ziema, un *UNHCR* pastiprināti īsteno ziemas palīdzības plānu USD 206 miljonu apmērā, lai šajā reģionā palīdzētu miljoniem cilvēkiem pārciest auksto laiku; tā kā, neraugoties uz visiem centieniem, daudziem bēgļiem ir jādzīvo nepabeigtās ēkās un neatbilstošās patvertnēs, kas nepasargā no sala, sniega un spēcīga vēja; tā kā apmēram 740 000 valsts iekšienē pārvietoto Irākas iedzīvotāju mīt dzīvošanai nepiemērotās patvertnēs un *UNHCR* veic pasākumus, lai 600 000 Irākā pārvietoto personu sniegtu ziemas apstākļos nepieciešamo palīdzību;

- H. tā kā *UNHCR* sniedz ziemas apstākļos nepieciešamo palīdzību 916 000 bērnu Sīrijā, Irākā Libānā, Jordānijā un Turcijā, taču šī palīdzība ir nepieciešama kopumā 1,3 miljoniem bērnu; tā kā *UNICEF* un Pasaules pārtikas programma 2015. gada janvārī sāka kampaņu, vācot naudu ziemas apstākļos nepieciešamās palīdzības sniegšanai, lai katram bēgļu bērnam (kopumā 41 000), kas uzturas *Za'atari* un *Azraq* nometnē, piešķirtu 14 Jordānijas dināru, un viņu ģimenes varētu tiem iegādāties ziemas apģērbu;
- I. tā kā organizācija *Human Rights Watch* 2014. gada novembrī aprēķināja, ka *IS* kopš 2014. gada augusta sākuma uzbrukumiem ir nolaupījusi un/vai nogalinājusi vairāk nekā 3 133 jezīdus, tostarp bērnus; tā kā vairāk nekā 50 000 jezīdu ir pārvietoti un 300 no tiem, kuri tika aizvesti, galvenokārt sievietes un bērni, ir izdevies izbēgt no *IS* gūsta; tā kā jezīdu sievietes tiek sistemātiski pakļautas seksuālai vardarbībai un verdzībai; tā kā saskaņā ar nesenu saņemtajiem ziņojumiem sievietes pēc tam, kad tās izvaroja vai piespieda apprecēties ar *IS* karotājiem, ir izdarījušas pašnāvību;
- J. tā kā, neraugoties uz dažādiem aicinājumiem, starptautiskā kopiena joprojām nespēj nodrošināt sīriešu un irākiešu, kā arī bēgļus uzņēmušo valstu vajadzības; tā kā saskaņā ar ANO ģenerālsekretāra vietnieka humānās palīdzības jautājumos *Kyung-wha Kang* teikto ANO operācijām trūkst finansējuma, jo ir saņemti tikai 39 % no nepieciešamajiem USD 2,3 miljardiem; tā kā Apvienoto Nāciju Organizācijas Augstais komisārs bēgļu jautājumos ir paziņojis, ka šajā teritorijā vēl arvien ir ļoti grūti sniegt civiliedzīvotājiem un bēgļiem tiem nepieciešamo palīdzību;
1. asi nosoda sistemātiskos, vērienīgos un ļaunprātīgos cilvēktiesību pārkāpumus Irākā un Sīrijā, kuros vainojama *IS*, tostarp ķīlnieku nogalināšanu un vardarbību, visu veidu vardarbību pret reliģiskajām un etniskajām minoritātēm, kā arī sievietēm un bērniem; izsaka dziļu līdzjūtību *IS* pastrādāto zvērību upuriem un aicina nekavējoties atbrīvot visus ķīlniekus;
  2. uzsver, ka *IS* rada nopietnu apdraudējumu Irākas un Sīrijas, kā arī plašāka Tuvo Austrumu reģiona iedzīvotājiem; uzsver, ka *IS* apdraudējuma novēršanai ir jāīsteno integrēta pieeja, apvienojot militāro, politisko, humāno un attīstības dimensiju;
  3. ņemot vērā *IS* darbību ekspansīvās iezīmes un tendenci uz genocīdu, kā arī apdraudējumu, ko šī organizācija rada pasaulei un jo īpaši Eiropas drošībai, uzskata, ka šo draudu lokāla novēršana nav risinājums un ka būtu jāatbrīvo visas teritorijas, kuras *IS* patlaban kontrolē; tālab atbalsta globālo kampaņu pret *IS* un uzsver, ka visām reģionālā un vietējā līmeņa personām, kas ieinteresētas tās sakāvē, ir kopīgi jāīsteno daudzpusīga ilgtermiņa stratēģija; šajā sakarībā uzsver, ka jebkāda militāra *IS* kontrolēto teritoriju atbrīvošanas kampaņa būtu jāīsteno, stingri ievērojot starptautisko humanitāro tiesību un starptautisko cilvēktiesību normas, lai izvairītos no vēl lielāka skaita dzīvību zaudēšanas un ekstrēmistu plānu piepildīšanas, kā arī, lai novērstu jaunus bēgļu un iekšēji pārvietoto personu viļņus;
  4. uzskata, ka mērķis novērst ekstrēmistu terorisma draudus, kas izplatās visā Tuvo Austrumu un Ziemeļāfrikas reģionā, kā arī ārpus tā, ir ārkārtīgi svarīgs arī terorisma apkarošanas kontekstā Eiropas Savienības iekšienē, jo minēto draudu izplatīšanās sekmē vietēja līmeņa radikalizāciju citviet;

5. uzsver, ka ilgtermiņā tikai patiess un iekļaujošs valsts līmeņa samierināšanas process starp dažādām etniskām un reliģiskām grupām Sīrijā un Irākā, tostarp sunnītu musulmaņiem, var radīt apstākļus, kas mazinātu sunnītu arābu iedzīvotāju atbalstu organizācijām „Islāma valsts”, „Al Qaeda”, „al-Nusra” un ar tām saistītajām ekstrēmistu organizācijām; aicina Irākas varas iestādes un starptautisko sabiedrību izvairīties no atbēdības sunnītu iedzīvotājiem „Islāma valsts” patlaban kontrolētajos reģionos pēc šo reģionu atbrīvošanas no IS;
6. uzsver, ka starptautiskajai sabiedrībai ir jāpastiprina centieni sniegt humāno palīdzību tautām, kurām tā ir vajadzīga; aicina visus līdzekļu devējus pildīt to solījumus un iespējami drīz sniegt palīdzību; atzinīgi vērtē saistības, ko turpmāk ir apsolījušas īstenot dalībvalstis kā lielākais finansiālā atbalsta sniedzējs; aicina palielināt ES ieguldījumu ANO humānās palīdzības programmās un aicina ES ciešāk sadarboties ar starptautiskajām organizācijām;
7. uzsver, ka, ņemot vērā līdz šim nepieredzēto krīzes apmēru, par ES un visas starptautiskās kopienas prioritāti jāklūst uzdevumam atvieglot ciešanas tiem miljoniem Sīrijas un Irākas iedzīvotāju, kuriem ir vajadzīgas pirmās nepieciešamības preces un pakalpojumi; nosoda to, ka pastāvīgi tiek traucēti centieni sniegt humāno palīdzību, un aicina visas konfliktā iesaistītās puses ievērot starptautiskās cilvēktiesību normas, veicināt humānās palīdzības un atbalsta sniegšanu pa visiem iespējamiem kanāliem, tostarp pāri robežām un frontes līnijām, kā arī garantēt visa medicīniskā personāla un humānās palīdzības sniedzēju drošību, ievērojot ANO Drošības padomes rezolūcijas;
8. aicina visas konfliktā iesaistītās puses ievērot starptautiskās humanitārās tiesības, nodrošināt civiliedzīvotāju aizsardzību, neierobežot civiliedzīvotāju iespējas saņemt veselības aprūpes pakalpojumus un humāno palīdzību un ļaut viņiem droši un ar cieņu pamest teritorijas, kurās notiek vardarbība;
9. pauž pārliecību par to, ka tūlītēja humānā palīdzība un aizsardzība jāpapildina ar ilgtermiņa stratēģijām atgriezušos, iekšēji pārvietotu personu un bēgļu sociālekonomisko un kultūras tiesību un iztikas ieguves iespēju atbalstam, kā arī labāku iespēju ieņemt vadošus amatus un līdzdarboties atbalstam, lai šīs personas varētu izvēlēties savām vajadzībām atbilstošus noturīgus risinājumus, kuri var nodrošināt humāno attīstību un drošību; uzskata, ka ir jānovērš specifiskie riski un jānodrošina īpašās vajadzības, kas raksturīgas tādām dažādām sievietēm un bērnu grupām, kuras saskaras ar daudzveidīgu un savstarpēji saistītu veidu diskrimināciju;
10. pauž īpašu satraukumu par visu veidu vardarbības pieaugumu pret sievietēm, kuras IS kaujinieki iesloga, izvaro, seksuāli izmanto un pārdod; aicina Eiropas Ārējās darbības dienestu, Komisiju un dalībvalstis jo īpaši pievērsties to jezīdu sievietēm vajadzībām, kuras ir / bija paverdzinājuši IS kaujinieki, un jo īpaši izveidot mehānismu, ar kura palīdzību traumētās Sīrijas un Irākas sievietes saņemtu īpašu posttraumatisko ārstēšanu un konsultācijas, kas pielāgotas viņu vajadzībām, tostarp dalībvalstīs; uzstāj, ka būtu jāizdara lielāks spiediens uz valstīm, uz kurām daļa šo sievietēm ir pārvietotas, piemēram, Saūdu Arābiju, lai nodrošinātu, ka minētās sievietes tiek atbrīvotas un pārvietotas uz valstīm, kurās viņas var dzīvot brīvībā un drošībā;

11. atzinīgi vērtē centienus, ko īsteno Komisijas Humānās palīdzības un civilās aizsardzības ģenerāldirektorāta (*ECHO*) birojs Erbilā, Irākas Kurdistānas reģiona galvaspilsētā, lai risinātu humanitāro situāciju reģionā; uzsver, ka *ECHO* un Komisijas Starptautiskās sadarbības un attīstības ģenerāldirektorātam (*DEVCO*) ir jāsadarbojas vairāk un labāk, lai vislabākajā un visefektīvākajā veidā palīdzētu cilvēkiem, kuriem tas ir nepieciešams;
12. atkārtoti nosoda *IS* vardarbību pret lesbietēm, gejiem, biseksuāļiem un transpersonām (*LGBT*) un viņu nogalināšanu plašākā reģionā, kas notiek pilnīgi nesodīti; norāda, ka *LGBT* šajā reģionā ir īpaši neaizsargātā situācijā, ņemot vērā tiem pieejamo ierobežoto ģimenes un sabiedrības atbalstu un valdības aizsardzību, kā arī to, ka viņu drošība joprojām ir apdraudēta bēgļu kopienās un dažās uzņemošajās sabiedrības grupās; aicina Irākas valdību, ES delegāciju Irākā un dalībvalstu vēstniecības reģionā nodrošināt *LGBT* aizsardzību un paātrināt to *LGBT* tiešu pārvietošanu, kas bēg drošības apsvērumu dēļ;
13. aicina dalībvalstis paātrināt to patvēruma pieteikumu izskatīšanu, kas tiek saņemti no aizvien lielāka skaita Sīrijas bēgļu, kuri bēg no konflikta zonām; aicina ES risināt jautājumu par to, ka daudziem bēgļiem braucieni pāri Vidusjūrai bieži vien beidzas liktenīgi, un īstenot saskaņotu stratēģiju, kuras mērķis ir glābt dzīvības, kā arī sniegt atbalstu dalībvalstīm, kuru krastos masveidā ierodas nelegālie imigranti un patvēruma meklētāji;
14. mudina dalībvalstis apliecināt solidaritāti kaimiņvalstīm, cita starpā nodrošinot un pastiprinot dzīvībai svarīgu palīdzību bēgļiem, izmantojot pārvietošanu un cita veida likumīgu uzņemšanu; uzskata, ka par prioritāti būtu jānosaka palīdzības sniegšana visneaizsargātākajiem bēgļiem, kuriem jānodrošina visas tiesības saskaņā ar 1951. gada Konvenciju par bēgļa statusu;
15. atbalsta ANO Cilvēktiesību padomes pieprasījumu ANO augstā cilvēktiesību komisāra birojam steidzami nosūtīt uz Irāku misiju, kas izmeklētu noziegumus pret cilvēci, ļaunprātīgos starptautisko humanitāro tiesību un starptautisko cilvēktiesību pārkāpumus, kurus pastrādājusi *IS* un ar to saistītie teroristu grupējumi, un kas noskaidrotu šādu ļaunprātīgu pārkāpumu faktus un apstākļus, tā novēršot nesodāmību un nodrošinot visu vainīgo saukšanu pie atbildības;
16. aicina atvērt ES biroju Erbilā, lai uzlabotu ES darbības uz vietas efektivitāti un redzamību, tostarp labāku humānās un attīstības palīdzības koordināciju;
17. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Komisijas priekšsēdētāja vietnieci/ Savienības augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, Padomei, Komisijai, ES īpašajam pārstāvim cilvēktiesību jautājumos, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, Irākas valdībai un Pārstāvju padomei, Kurdistānas reģionālajai valdībai, ANO ģenerālsekretāram, ANO Cilvēktiesību padomei un visām Sīrijas konfliktā iesaistītajām pusēm.